

Nord-Østerdal-Røros Elgregion (NØRE)

- Om NØRE
- Erfaringer og utfordringer
- Arbeid som utføres av NØRE
- Kort om elgstammen i NØRE

OM NØRE

Opprettelse

På slutten av 1980-tallet ble Nord-Østerdal-Røros elgregion(NØRE) startet. Her var kommunene inne som en vesentlig aktør og trekruter ble i perioden 1990-1994 kartlagt ved hjelp av merking av elg. Dette ble noe supplert i perioden 1995-1998.

Nord-Østerdal-Røros elgregion ble etablert formelt i 1995 av vald i følgende Kommuner. Alvdal, Tynset, Tolga, Engerdal og Os i hedmark og Røros og Holtålen kommuner i Sør-Trøndelag.

Om NØRE

Bakgrunn

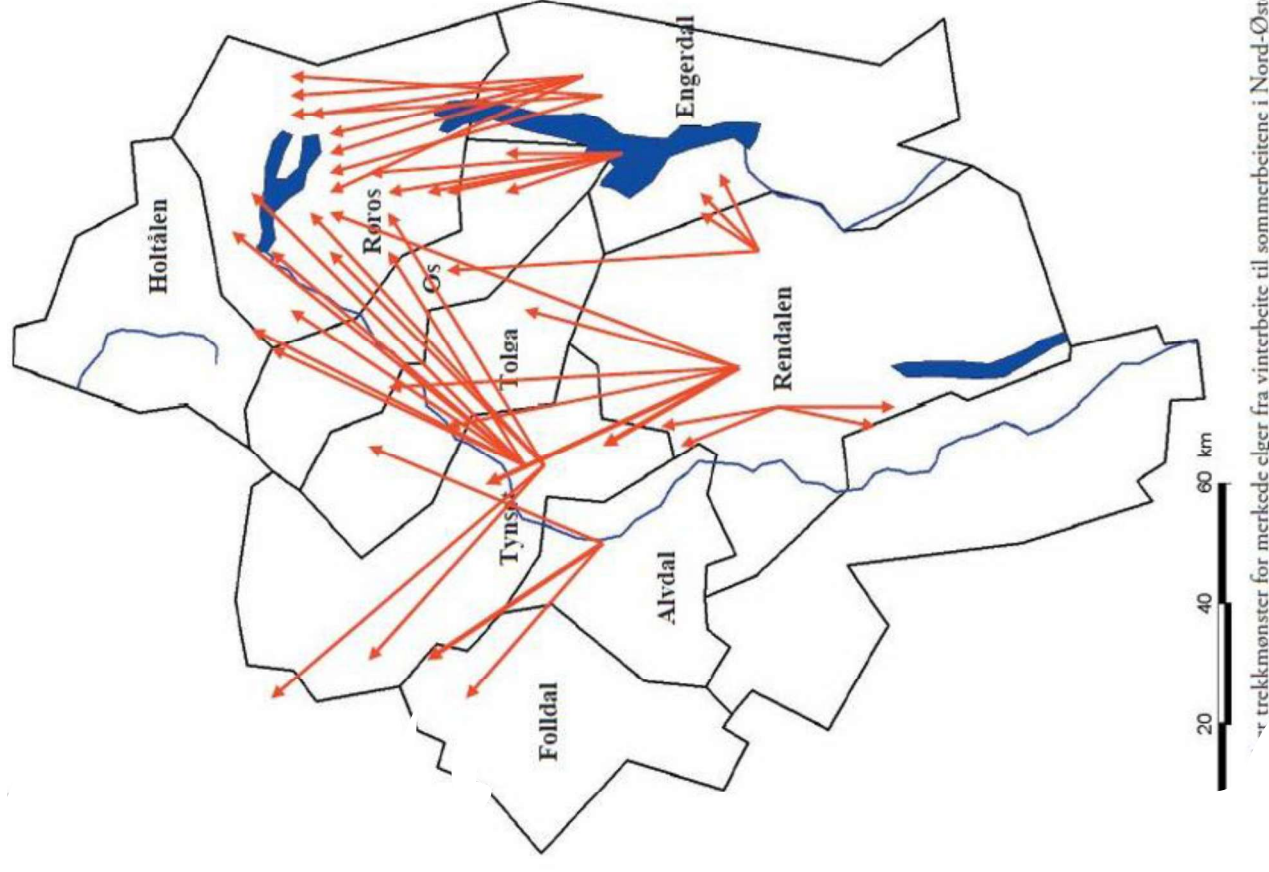
1. Merkeprosjekt

Det ble utført et omfattende merkeprosjekt der 158 elger ble merket for å registrere sesongtrekkene. Dette viste at Alvdal kommune hadde forholdsvis liten utveksling av elg med Kommunene lenger nord, mens rendalen hadde desto større utveksling. Dette medførte at Alvdal meldte seg ut, og Øvre Rendal kom inn i NØRE.

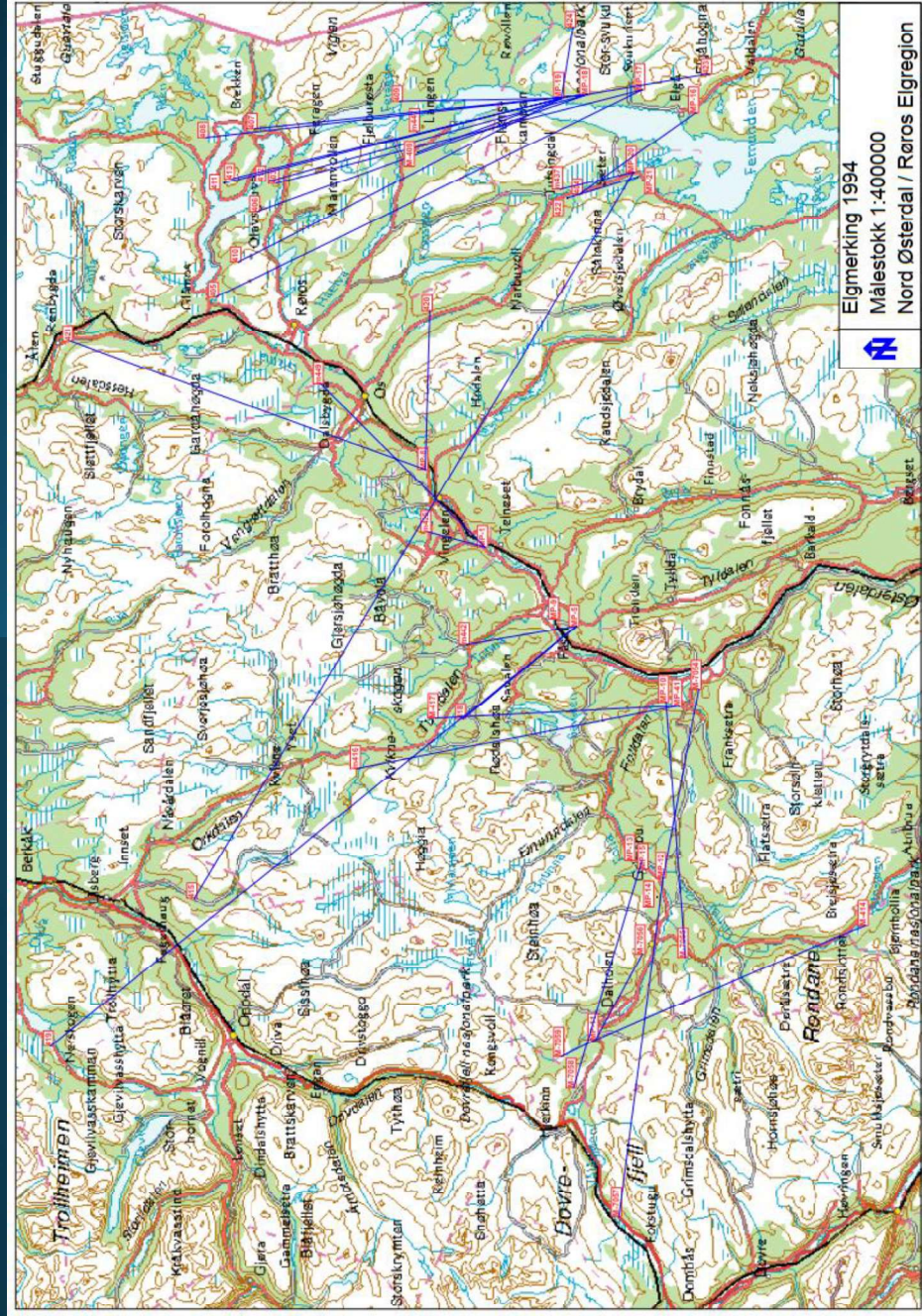
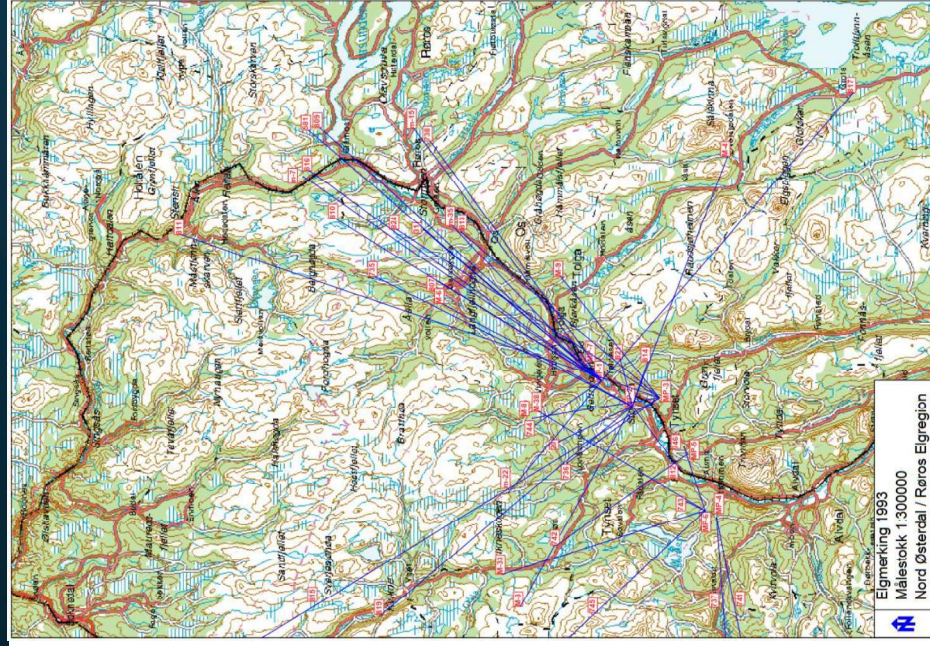
OM NØRE

Merkeprosjektet:

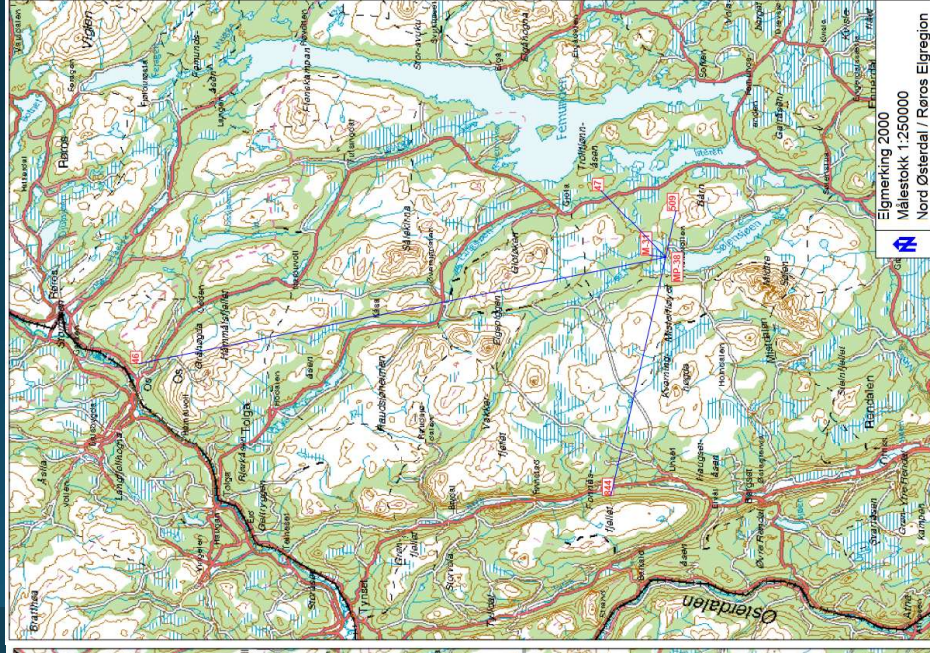
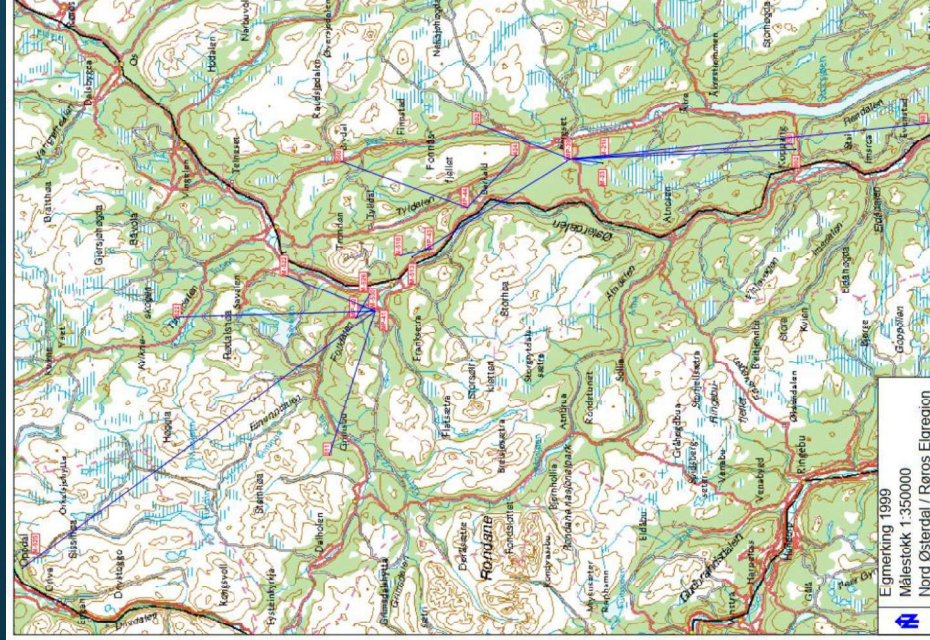
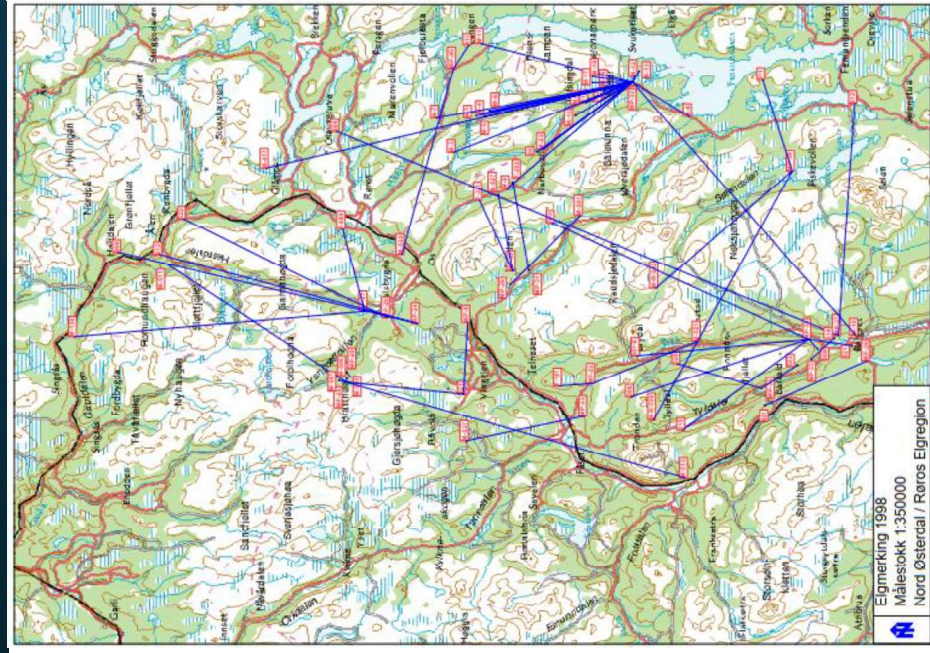
Merkeprosjektet viste tydelig to hovedtrekk 2 hovedtrekk mellom sommer og vinterområde. Dette medførte at elgregionen ble delt i 2 arbeidsområder med felles styre.

Kart Elgmerking

Kart Elgmerking

OM NØRE

Organisering:

NØRE er formalisert og registrert i enhetsregisterert som SA.

NØRE har et felles styre som og er delt i 2 forvaltningsområde, Østre og Vestre området. Styret består av representant(rettighetshaver) fra hver Kommune.

For å drifte NØRE betaler alle medlemmer en medlemsavgift og en tiltaksavgift.

Medlemmene betaler 150 kr pr felte elg som medlemsavgift. I tillegg er det en beite og tiltaksavgift som er kr 350+mva pr felte elg for Vest og kr 175 + mva for Øst.

OM NØRE

Status i dag.

- NØRE er delt i Østre og Vestre del, men hver sine bestandsplaner med bakgrunn i blant annet registreringene fra merkeprosjektet.
- NØRE dekker i dag et området på til sammen ca 4 260 000 dekar.
- I NØRE sitt område felles det årlig ca 1000 elger, hvorav ca 700 felles i Vestre del og ca 300 i østre del.
- NØRE har i dag 94% medlemsoppslutning (beregnet etter felte dyr)

Erfaringer

- Er avhengig av lik forvaltning over store områder, og da spesielt viktig å få med hele årsleveområdet for å få virkning av grep i forvaltningen. Elgen bruker større områder enn vi tror.
- Fungerer forholdsvis smertefritt ved stabil og økende bestand
- Utfordringene kommer i større grad når det må settes i verk store tiltak for reduksjon av bestander.
- Vi har erfart at felles forvaltning over store områder over tid med muligheter for å regulere kvoter 2-hvert år er det mulig å få til en forutsigbar utvikling i elgstammen.
- Mest mulig lik avskytingsmodell over store områder (årsleveområdet)

Erfaringer

Samkjøring bestandsplaner og kommunale mål for hjortevilforvaltningen

- De kommunale målene bør være samkjørte mellom alle kommunene i de berørte områdene.
- Felles hovedmålsettinger for hele området , som også er samkjørt med hovedmålsettinger i bestandsplaner.
- I vårt område utarbeider NØRE i samarbeid med sine medlemmer 2 bestandsplaner, en for Vestre område og en for østre område. Disse planene danner grunnlaget og er styrende for valdene sine bestandsplaner.
- De kommunale målsettingen bør ikke være for detaljerte, slik at det er handlingsrom for å sette inn ulike tiltak i bestandsplanene. Tiltak kan være slik som størrelse på uttak og fordeling av uttak mellom dyrekategorier(avskytingsmodeller) for å oppnå målsettinger.

Erfaringer

Noen erfaringer NØRE har gjort seg vedrørende samkjøring av kommunale målsettinger som har vært uheldige

- Kommunale målsettinger som er utarbeidet av forskjellige aktører i de forskjellige kommunene, som har medført at planen ikke er samkjørt og har svært ulikt detaljeringsnivå.
- Alle kommuner samarbeider ikke, og veldig ulikt hvordan viltforvaltning er prioritert og organisert i de ulike kommunene.
- Utskiftninger av viltansvarlige uten overføring av erfaringer.
- Viktig at alle berørte kommuner har forståelse av viktigheten med felles forvaltning i hele årsleveområdet.

Utfordringer

Noen eksempler på utfordringer

- sommerområder-vinterbeiter, felles forståelse av problematikken med beiteskader.
- Ulik praksis ved taksering av vinterbeite i ulike områder
- Medlemsoppslutning, NØRE har i dag 94% (beregnet etter felte dyr)
- Få forståelse for at veldig lokal forvaltning fungerer dårlig
- Få en forståelse for et felles forvaltningsregime og felles bruk av jakttider

Arbeid som utføres av NØRE

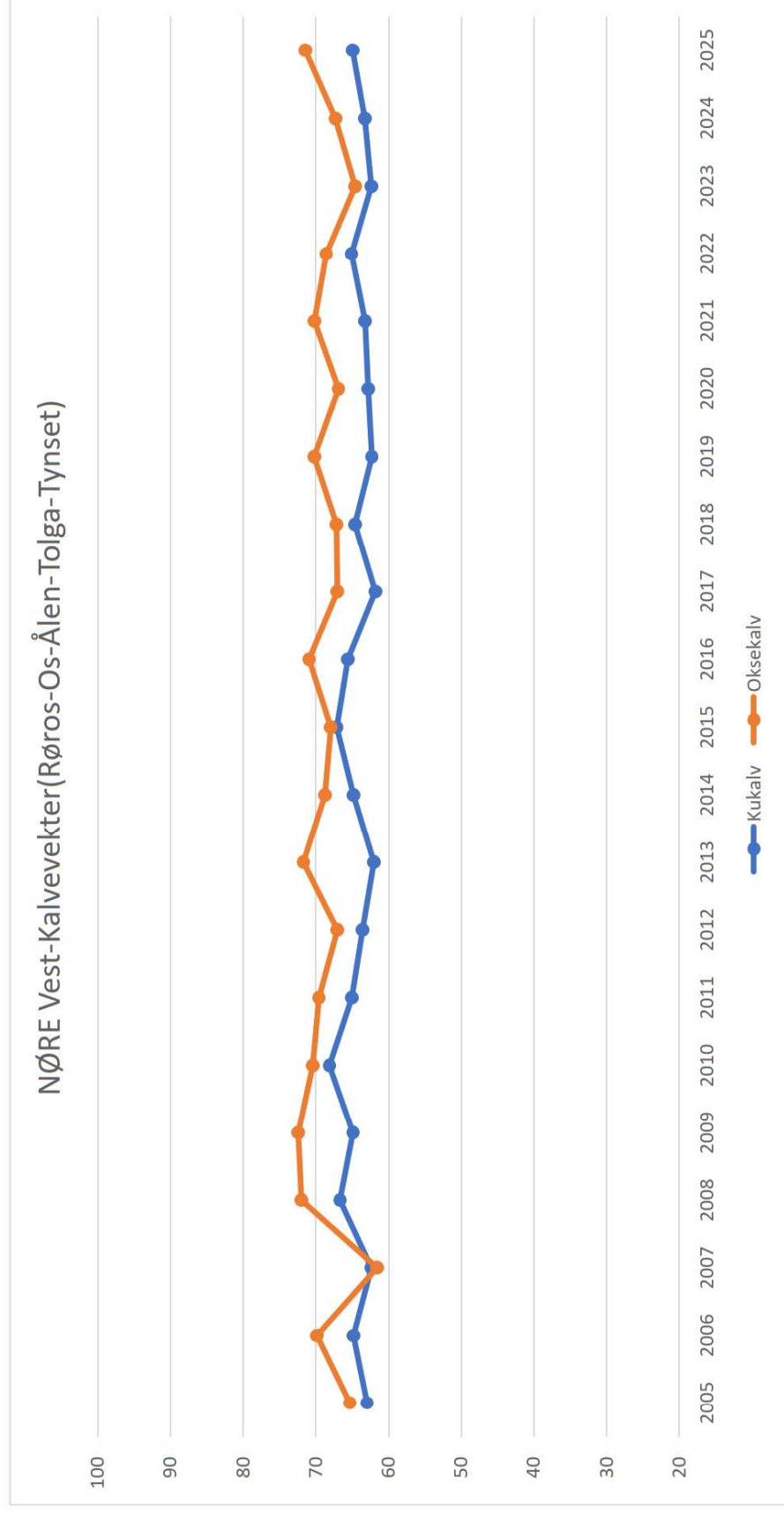
NØRE utfører blant annet følgende oppgaver:

- Forvaltning av elgstammen i hele dens årsleveområde og iht hjorteviltforskriften
- Sammenfatter tallgrunnlag fra registreringer og utarbeider grunnlag for vurderinger av utviklingen av elgstammen
- Utarbeider bestandsplaner for østre og vestre del i samarbeid med medlemmene
- Takserer vinterbeitene, som er en viktig parameter for å vurdere størrelsen på bestanden sammen med tallgrunnlaget fra registreringene i sett og skutt.
- Organiserer og finansierer tiltak som føring for å holde elg borte fra vei og jernbane fra og med Tynset til og med Ålen.
 - Har kontakt med, og søker mattilsynet om tillatelse for tiltaket
 - Organiserer tiltak i samarbeid med blant annet statens vegvesen og Banenor.
 - Søker midler som en del av finansieringen av tiltakene

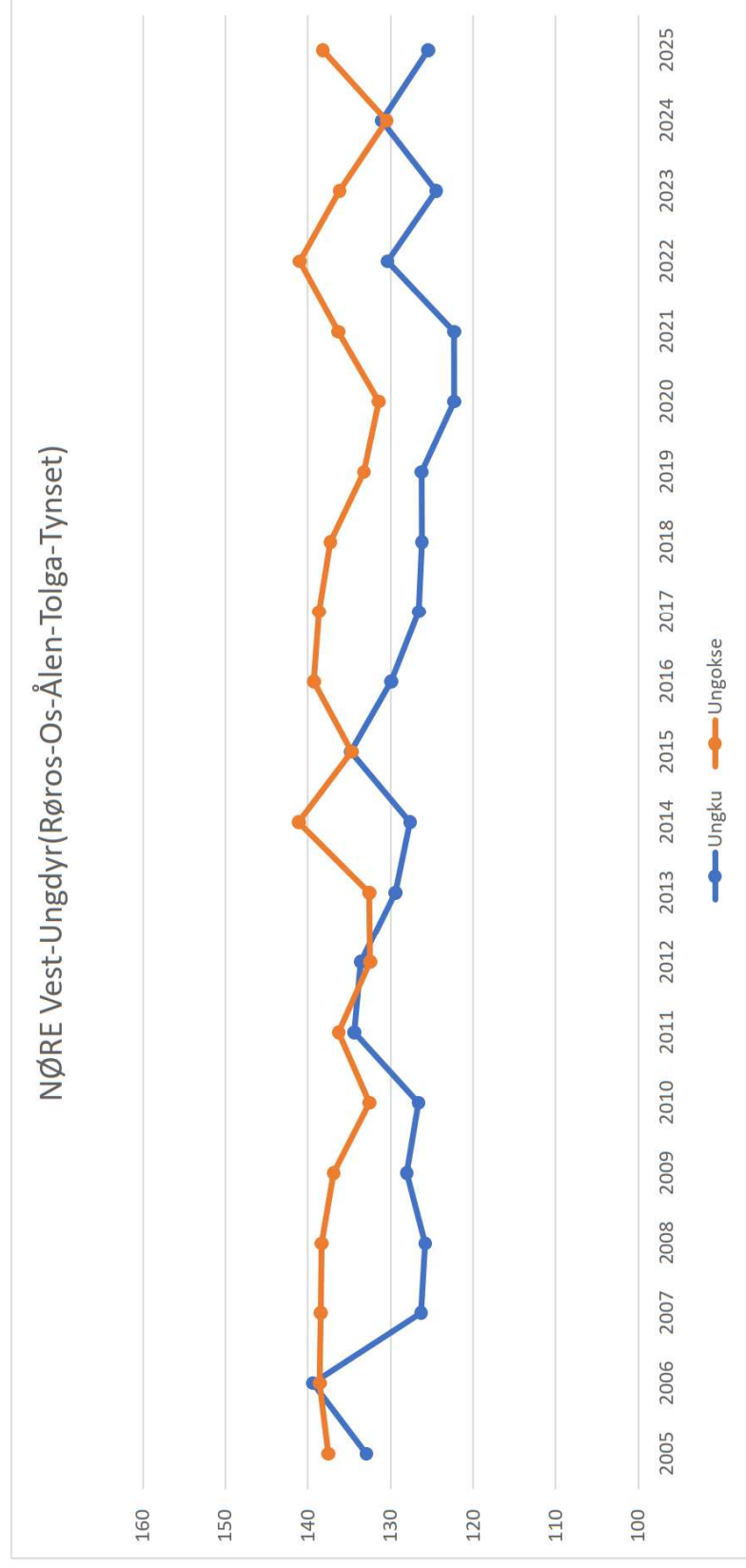
Elgstammen i NØRE

- Elgstammen i Nord-Østerdal er i god kondisjon og har ikke nedgang i slaktevekter som er en stor utfordring i elgstammen i Trøndelag og Sør-Norge. Det finnes elgokser som er av Norges største, og vi har en produktiv stamme, i motsetning til mange andre områder.
- I NØRE, er det de siste årene felt mellom 900-1000 elger, fordelt på 280-310 i østre område og 600-700 i vestre område.
- Elgen i våre områder bruker hele området fra bunnen av dalen ved glåma til fjellet. Elgen bruker fjellet i stor grad, spesielt deler av sommeren(sensommeren) og seint på høsten fram til og med januar når snøforholdene tilsier det. Det er flere høster de senere årene der snøen har kommet veldig seint slik at spesielt elgen blir stående igjen i fjellområder til januar/februar.
- Dette med at elgen benytter flere høydesoner gjennom sesongen er en av fordelene den utnytter i våre områder for å ha tilgang til friske beiteplanter gjennom året.
- Store deler av elgstammen i våre områder har tydelige sesongtrekk mellom vinter og sommerområde.
- Andelen elg som står igjen i sommerområdene er noe økende, sannsynligvis pga av kortere vintre, og mindre snø

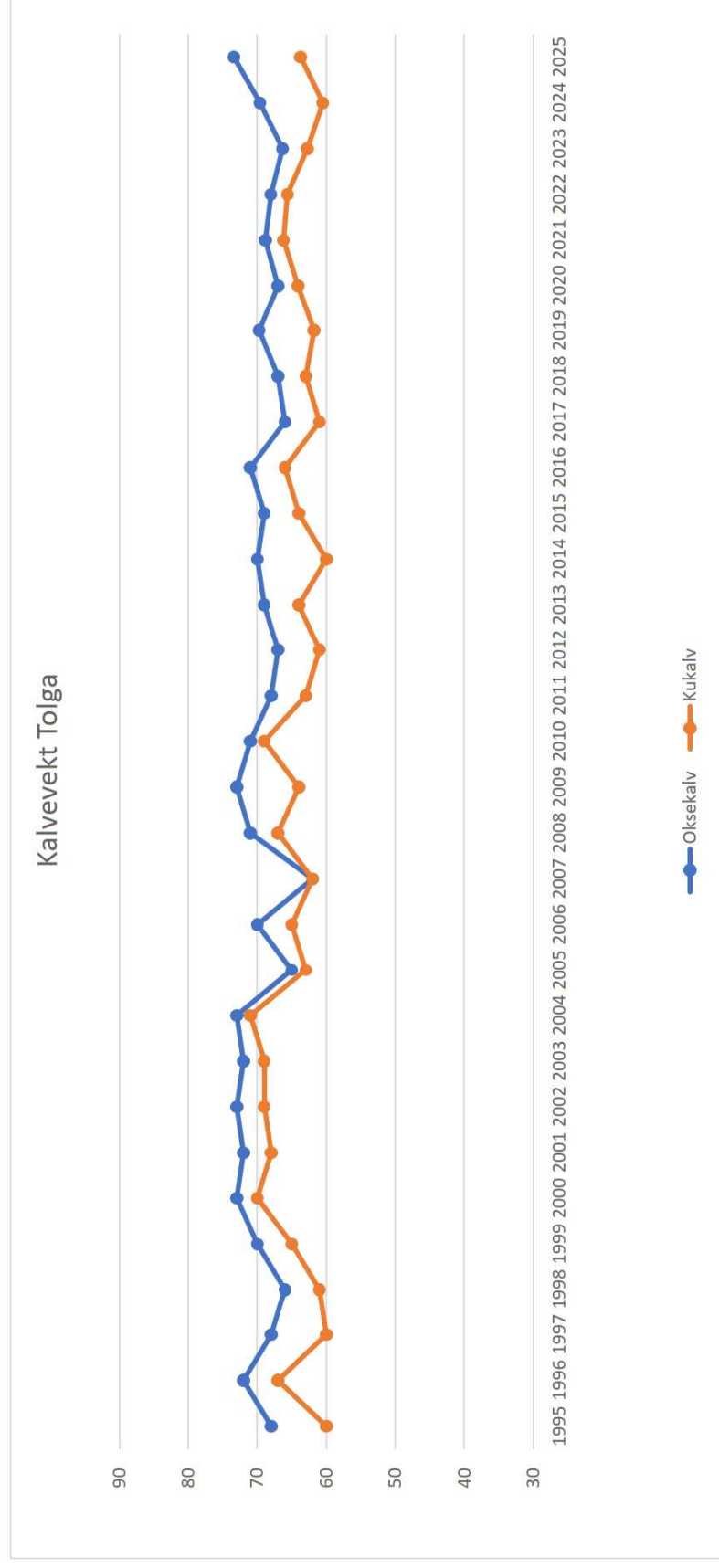
Elgstammen i NØRE-vektutvikling

Elgstammen i NØRE-vektutvikling

Elgstammen i NØRE-vektutvikling

Elgstammen i NØRE-vektutvikling

